

ACTIVITATEA FILIALELOR STRĂINE ÎN ROMÂNIA

Globalizarea exprimă creșterea și internaționalizarea piețelor de bunuri, servicii, a piețelor financiare și este un proces multidimensional al integrării economice făcând astfel ca economiile naționale să devină din ce în ce mai interconectate și interdependente.

Una dintre laturile globalizării se referă la prezența comercială a întreprinderilor multinaționale sau a filialelor întreprinderilor străine (FATS). Astfel pentru măsurarea impactului și activității acestora la nivelul Uniunii Europene a fost stabilit un set de indicatori referitori la filialele străine. Principalii indicatori ai filialelor străine așa cum sunt ei definiți la nivel european, care sunt prezentați în această publicație sunt : numărul întreprinderilor, numărul mediu de salariați, cifra de afaceri, valoarea adăugată brută la costul factorilor.

Date generale.....	1
1. Numărul de întreprinderi, numărul de întreprinderi FATS.....	2
2. Numărul mediu de salariați, total și în întreprinderi FATS.....	2
3. Cifra de afaceri și valoarea adăugată brută, total și în întreprinderi FATS.....	3
4. Principalii indicatori ai filialelor străine, repartizați pe activități.....	4
5. Principalii indicatori ai filialelor străine, aflate sub control intracomunitar	5
Definirea indicatorilor și note metodologice.....	5

Date generale

Statistica **FATS** își propune să furnizeze informații asupra indicatorilor economici cheie (cifra de afaceri, numărul de salariați, valoarea adăugată brută la costul factorilor) ai filialelor companiilor străine în România.

În această publicație sunt prezentate informații privind principalele rezultate economice ale filialelor străine în România, respectiv întreprinderi controlate de entități nerezidente (străine), inclusiv de persoane fizice, pentru anul de referință 2016.

Încadrarea într-unul dintre sectoarele economice s-a făcut în funcție de activitatea principală a întreprinderii, conform clasificării activităților din economia națională, CAEN Rev.2.

Cea mai mare pondere a cifrei de afaceri a fost realizată de filiale ale întreprinderilor din Germania.

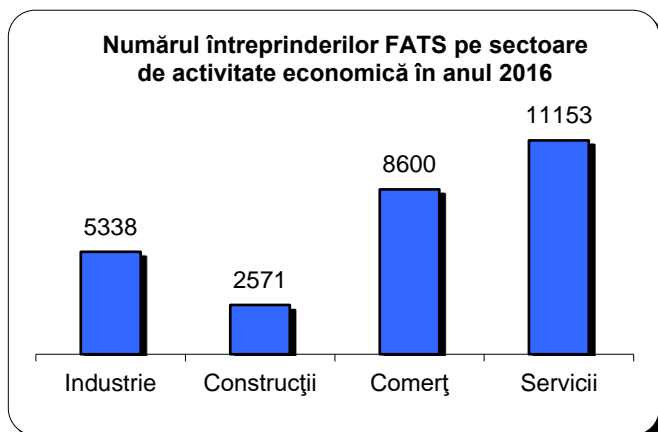
În medie într-o întreprindere FATS s-au înregistrat 39 de salariați.

Cifra de afaceri medie realizată de o întreprindere FATS a fost de 21,3 mil. lei, iar valoarea adăugată brută de 4,3 mil. lei

În sectorul "Servicii" s-a înregistrat cel mai mare număr de filiale străine (FATS).

1. Numărul de întreprinderi, numărul de întreprinderi FATS

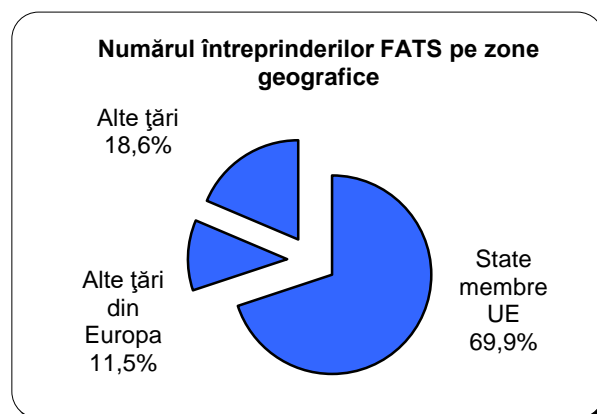
În România, la sfârșitul anului 2016, numărul de întreprinderi active din economie (industrie, construcții, comerț și servicii) a fost de 465607. Sectorul "Industrie" însuma 53743 întreprinderi, respectiv 11,5% din total. Cea mai mare pondere a fost deținută de întreprinderile din cadrul sectorului "Servicii", respectiv 41,3%. Sectorul "Comerț" reprezenta 36,5% din totalul întreprinderilor active, iar ponderea înregistrată în cadrul sectorului "Construcții" a fost de 10,7%.

[Date grafic 1.3.xlsx](#)

Din totalul întreprinderilor active din anul 2016, întreprinderile FATS au totalizat un număr de 27662, ceea ce reprezintă o pondere de 5,9%. Se observă că cea mai mare pondere a întreprinderilor FATS se regăsește în sectorul "Servicii" care însuma 11153 întreprinderi, iar cel mai mic număr în sectorul "Construcții", respectiv 2571. În ceea ce privește ponderea întreprinderilor FATS în total sector, cea mai mare s-a înregistrat în industrie 9,9%, în timp ce valoarea cea mai scăzută s-a înregistrat în comerț 5,1%.

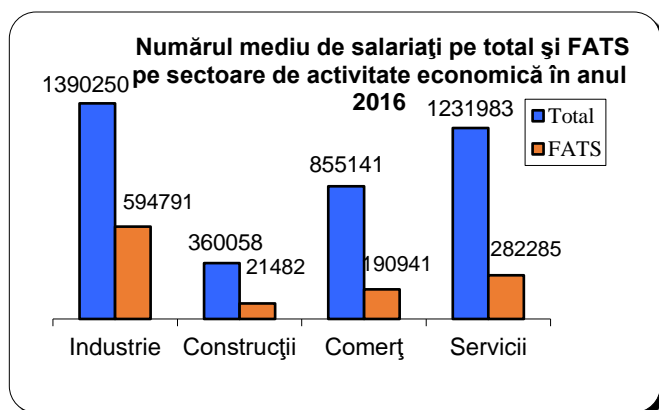
În ceea ce privește repartizarea filialelor străine după locația întreprinderii care deține controlul, pentru anul 2016, ponderea filialelor întreprinderilor situate în statele membre UE, reprezintă 69,9% din total FATS (27662 întreprinderi), față de 11,5% cât reprezintă ponderea deținută de filialele din alte țări europene.

[Date grafic 2,4,5,6.xlsx](#)

2. Numărul mediu de salariați, total și în întreprinderi FATS

În anul 2016, la nivel total cel mai mare număr mediu de salariați a fost înregistrat în întreprinderile din industrie (1390250 salariați), urmate de servicii (1231983 salariați), comerț (855141 salariați) și construcții (360058 salariați).

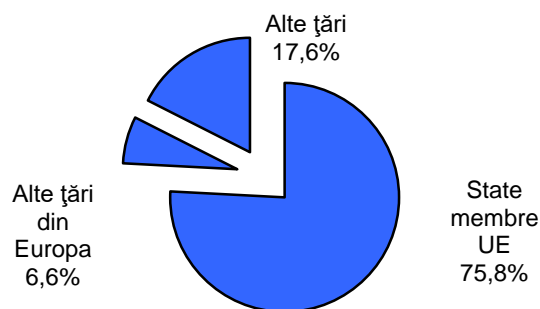

[Date grafic 1.3.xlsx](#)

În întreprinderile FATS cu activitate principală de industrie s-au înregistrat 594791 salariați ceea ce reprezintă 42,8% din numărul salariaților din industrie, în servicii regăsim un număr de 282285 salariați reprezentând 22,9% din total servicii, comerțul totalizează 190941 salariați reprezentând 22,3% din total comerț, iar cel mai scăzut număr de salariați se înregistrează în construcții, 21482 salariați care echivalează cu 6,0% din total salariați construcții.

Se observă că cel mai mare număr mediu de salariați este deținut de întreprinderile filiale străine controlate de întreprinderi din statele membre UE, respectiv 826145 salariați, ceea ce reprezintă 75,8% din total FATS. Întreprinderile FATS controlate de alte țări europene reprezintă o pondere de 6,6% din total FATS, reprezentând un număr mediu de salariați de 72336.

Structura numărului mediu de salariați în întreprinderile FATS pe zone geografice

[Date grafic 2.4.5.6.xlsx](#)

3. Cifra de afaceri și valoarea adăugată brută, total și în întreprinderi FATS

- mil. lei -

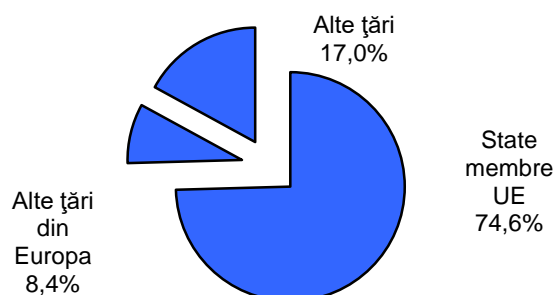
Sector de activitate	Cifra de afaceri		Valoarea adăugată brută la costul factorilor	
	Total 2016	Din care: FATS	Total 2016	Din care: FATS
Industrie	428089	270104	102979	58189
Construcții	71963	12018	18914	2467
Comerț	500461	228669	63666	24850
Servicii	214869	78484	85568	33698
TOTAL	1215382	589275	271127	119204

[Date tabel 1.xlsx](#)

În 2016, deși la nivel de total, se observă că cea mai mare pondere a cifrei de afaceri se regăsește în sectorul comerț. În întreprinderile FATS cifra de afaceri s-a realizat preponderent în sectorul industrie, respectiv 45,8% din total cifră de afaceri FATS.

Tot în industrie s-a înregistrat și cea mai mare valoare adăugată brută la costul factorilor, respectiv 48,8% din total înregistrat în întreprinderile FATS.

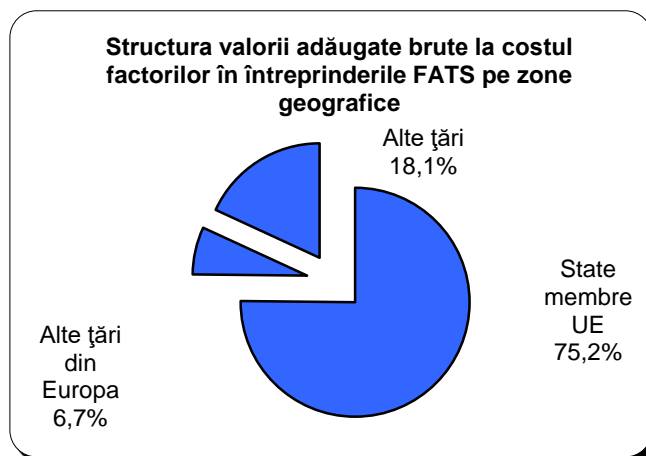
Structura cifrei de afaceri în întreprinderile FATS pe zone geografice

Cea mai mare valoare a cifrei de afaceri a fost realizată în întreprinderile FATS aflate sub control intracomunitar, în valoare de 439370 mil.lei. Valoarea cifrei de afaceri realizate în întreprinderile FATS aflate sub controlul altor țări europene a fost de 49469 mil. lei.

[Date grafic 2.4.5.6.xlsx](#)

La fel ca și în cazul celorlalți indicatori și în cazul valorii adăugate brute la costul factorilor cea mai mare pondere a acesteia se regăsește la întreprinderile FATS controlate de state intracomunitare (89599 mil. lei). Întreprinderile FATS controlate de alte țări europene au realizat o valoare adăugată brută de 7998 mil. lei.

[Date grafic 2,4,5,6.xlsx](#)

4. Principalii indicatori ai filialelor străine, repartizați pe activități

Analizând repartizarea cifrei de afaceri din întreprinderile FATS pe activități desfășurate, conform CAEN Rev.2, se constată că cea mai mare pondere este deținută de secțiunea *comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor* 38,8%, urmată de secțiunea *industria prelucrătoare* 37,7%. Cea mai scăzută valoare a fost înregistrată în activitatea de *reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc* (320 mil.lei).

În comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cea mai mare pondere a cifrei de afaceri s-a înregistrat de către întreprinderile FATS din “comerțul cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete” respectiv 52,7%.

În cadrul industriei prelucrătoare în anul 2016 ponderea cea mai ridicată a cifrei de afaceri (32,4%) este deținută de întreprinderile cu activitate principală de “fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor”, urmată de cele din “industria alimentară” (6,9%) și de cele cu activitate principală de “fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice” (6,8%).

Activitate conform CAEN Rev.2	Număr întreprinderi FATS	Număr mediu de salariați (persoane)	Cifra de afaceri (mil.lei)	Valoarea adăugată brută la costul factorilor (mil.lei)
Industria extractivă	143	18958	14329	4963
Industria prelucrătoare	4509	552045	221924	47009
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	499	14113	30157	5173
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	187	9675	3693	1043
Construcții	2571	21482	12018	2467
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	8600	190941	228669	24850
Transport și depozitare	1386	44519	16145	3225
Hoteluri și restaurante	910	17617	2755	1056
Informații și comunicații	1635	87908	31464	15603
Tranzacții imobiliare	2832	7678	5440	2916
Activități profesionale, științifice și tehnice	2974	44046	13150	5407
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1359	79476	9211	5418
Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	57	1041	320	74
TOTAL	27662	1089499	589275	119204

[Date tabel 2.xlsx](#)

5. Principalii indicatori ai filialelor străine, aflate sub control intracomunitar

Repartizarea cifrei de afaceri în funcție de țara în care se găsește întreprinderea care deține controlul, relevă faptul că Germania deține cea mai mare pondere cu 24,1% din total intracomunitar, urmată de Franța cu 19,3% și pe locul trei Austria cu 12,6%. În cazul valorii adăugate brute la costul factorilor, ponderea cea mai ridicată este deținută de Germania 24,1% din total intracomunitar, urmată de Franța 17,5% și Austria 11,3%.

Intracomunitar	Număr întreprinderi FATS	Număr mediu de salariați	Cifra de afaceri (mil.lei)	Valoarea adăugată brută la costul factorilor (mil.lei)
Austria	1194	54067	55243	10162
Belgia	626	14321	5577	1584
Bulgaria	387	3289	2539	413
Cehia	151	3238	3334	798
Cipru	1740	49804	28445	4756
Danemarca	162	5938	3064	514
Finlanda	37	2279	726	321
Franta	1400	127055	84783	15720
Germania	2638	206148	106061	21572
Grecia	833	18724	10800	2901
Irlanda	90	7761	3332	1027
Italia	5230	111237	32574	8231
Luxemburg	296	23561	12291	1995
Marea Britanie	788	58077	29682	6613
Olanda	1048	77170	30792	7604
Polonia	193	7636	4242	1008
Portugalia	87	2755	812	166
Slovacia	113	1403	540	149
Spania	701	15387	6766	938
Suedia	177	12255	4465	1162
Ungaria	1271	14177	10479	1254
Altele	174	6843	2822	712
TOTAL	19336	823125	439370	89599

[Date tabel 3.xlsx](#)

Definirea indicatorilor și note metodologice

Sfera cercetării privind FATS Inward în România cuprinde toate întreprinderile cu personalitate juridică, aflate sub control străin și a căror activitate este cuprinsă în secțiunile B – N conform CAEN Rev.2 și diviziunea 95. Datele din această publicație nu includ și pe cele ale întreprinderilor ce aparțin secțiunii K (intermedieri financiare și asigurări).

Activitatea principală exercitată (clasa CAEN Rev.2) se determină potrivit Clasificării Activităților din Economia Națională aprobată prin H.G. Nr. 656/6.10.1997, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul Președintelui INS nr.337/2007 privind actualizarea Clasificărilor activităților din economia națională (CAEN).

Filiala reprezintă o întreprindere cu personalitate juridică controlată de o alta, direct sau indirect.

Controlul reprezintă dreptul de determina politica generală a întreprinderii. În acest context, întreprinderea A este controlată de întreprinderea B, dacă întreprinderea B care controlează, direct sau indirect, deține mai mult de jumătate din acțiuni sau din numărul de voturi.

Principalii indicatori analizați în această publicație sunt: numărul de întreprinderi, numărul de salariați, cifra de afaceri și valoarea adăugată brută.

Cifra de afaceri reprezintă suma veniturilor facturate rezultate din vânzări de bunuri, vânzări de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților.

Numărul mediu de salariați reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați din anul respectiv - inclusiv din zilele de repaos săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare - la numărul cumulat al zilelor calendaristice (365 de zile). Salariații care nu sunt angajați cu normă întreagă se includ în numărul mediu, proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă. Salariații detașați se iau în calculul numărului mediu la unitatea de la care își încasează drepturile salariale. Salariații aflați în delegare se iau în calcul la unitatea care i-a delegat.

Valoarea adăugată brută la costul factorilor se calculează ca suma dintre cifra de afaceri, producția de imobilizări și alte venituri de exploatare, variația stocurilor, din care se scad cheltuielile de bunuri și servicii, precum și alte taxe și impozite pe produs și producție.

Țările membre UE (intracomunitare): Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Irlanda, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Olanda, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Ungaria.

Alte țări europene: Belarus, Elveția, Moldova, Norvegia, Rusia, Turcia, Ucraina, și statele balcanice.

